

Czego nie robić w edukacji – samobójstwo

Elżbieta Rogalska

Nieraz już się zdarzało, a ostatnio coraz częściej, że dziecko popełniało samobójstwo, a psycholog i pedagog szkolny, czy nauczyciel wychowawca, nie zauważyli znaków, jakie daje osoba, która zamierza popełnić samobójstwo. Artykuł porusza kwestie czego nie powinno się robić w edukacji, aby nie przyspieszać procesu samobójstwa. Jakich tematów unikać, albo jakich form i metod nie stosować w trudnych tematach. Tematyka śmierci jest niezwykle delikatna, a temat samobójstw jest równie mocny, z tym, że powoduje większe emocje, zwłaszcza u osób podatnych lub będących w trakcie procesu myślenia o samobójstwie. Nauczyciel wychowania początkowego, nauczyciel licealny czy nauczyciel akademicki powinien wiedzieć czego nie robić na swoich zajęciach.

Ośrodek rozwoju edukacji zamieszcza na swoim portalu różne poradniki. Jednym z nich jest poradnik o samobójstwach. W nim można znaleźć przeróżne kwestie związane z samobójstwami. Jednak ja przytoczę poniżej tylko te odnoszące się do tego czego nie powinno się robić w edukacji, aby nie dopuścić do niepożądanego efektu śmierci dziecka, na jego własne życzenie, jego własną ręką, czyli do samobójstwa. Efekt pracy ośrodka rozwoju edukacji przedstawię w formie cytatu:

„- Krótkich, 2-4 godzinnych zajęć dotyczących wyłącznie samobójstw, nie powiązanych z innymi działaniami profilaktycznymi szkoły. Podobne zajęcia tylko rozjątrzają problemy zamiast im zapobiegać i podsuwają dzieciom i nastolatkom przeżywającym kryzys pomysły na ucieczkę z trudnej sytuacji;

- Ukazywać samobójstwo jako reakcję na stres i prezentować mechanizmy psychologiczne. Zamach samobójczy zaczyna być postrzegany, jako uzasadniony, nieuchronny i akceptowany sposób rozwiązywania trudności;

- Pokazywać filmy i inne materiały wizualne prezentujące zachowania samobójcze, młodego człowieka, a także otoczenia na jego śmierć (robią to niestety media). Podobny materiał działa jak instruktaż oraz wzmacnia motywację niektórych uczniów do zdobycia w ten sposób zainteresowania lub załatwienia porachunków ze swoimi rodzicami, kolegami czy nauczycielami;

- Angażować młodych ludzi po próbach samobójczych (rówieśników odbiorców lub nieco starszych), by opowiadali na spotkaniach z uczniami o swych przeżyciach, albo prezentować

nagrane wywiady. Uczniowie mogą identyfikować się z prezenterem i kopiować zachowania samobójcze.”¹

Są to swojego rodzaju wytyczne czego nie robić uczniom. Czego nie robić psychice uczniów. Sprawa śmierci jest niezwykle związana z silnymi emocjami, nie można ich prezentować wszem i wobec na zajęciach lekcyjnych, bez przygotowania tanatopedagogicznego. Nie można dzieci sprowadzać do spotkań i prosić o opowiadanie na forum grupy o ich traumach. Niestety wymienione wyżej punkty często są praktykowane na zajęciach i to nawet wśród akademickich murów. Takie rozmowy wymagają zaufania i to dużego zaufania, które należy wytworzyć na drodze szkolnej indywidualnie. Dlatego tak ogromną rolę w szkołach pełni psycholog i pedagog – którzy mogą i powinni otoczyć opieką osoby podatne na samobójstwa.

Bibliografia:

Ore, *poradnik profilaktyka samobójstw*, 2012.

¹ Ore, *poradnik profilaktyka samobójstw*, 2012, s. 24.